

lidt derved. Jeg har gennem en Række af flere Aar baade ved 3—4 forskjellige Cultusministre og ved nogle Medlemmer af begge Rigsdagens Thing, havt saa stor Vistand i mine Bestræbelser efter at sætte mig ind i de religiøse Forhold baade herhjemme og de religiøse Forhold ude, for at der dog idetmindste kunde være Een, der rigtig kunde kjende disse Forhold, at jeg ogsaa føler mig forpligtet til, naar jeg seer, at det ærede Medlem forvilder sig i disse Ting og hvæver i aabenbare Feiltagelser, at gjøre ham opmærksom derpaa. Da jeg tilmed end yderligere er bleven valgt for en ikke ringe Deel paa en aldeles bestemt og udtryffeligt Udtalelse i mit Valgprogram om mit kirkelige Standpunkt, saa anseer jeg det ogsaa af den Grund for berettiget, hvergang det ærede Medlem saaledes foreløbig bringer det til Forhandling, at han da ogsaa faaer et foreløbigt Svar af mig. Jeg skal dog endnu henstille til det ærede Medlem, om han ikke med Hensyn til saadan blot foreløbig Behandling dog vil skjænke lidt Opmærksomhed til en Oplysning, som jeg ved en senere Forhandling skal give om, hvormeget efter en paa 20 Aars Regnskaber noiatigt støttet Beregning hvert Minut koster, i hvilket der tales her i Rigsdagens Thing.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Der er i det Afseet, som det høie Thing for Diebliffet behandler, flere Punkter, der vedrøre det Ministerium, jeg har den Ære at forestaae, og jeg skal tillade mig at udbede mig en kort Opmærksomhed for at kunne besvare disse Punkter. Det første omhandles under Nr. 40, hvor der siges: „Udvalget anbefaler fortsat Salg af de under Bispestolene hørende Kirker.“ Jeg kan dertil kun svare at, kunne Kirkerne blive solgte, og frembyder der sig Kjøbere, som ville betale, er jeg meget villig til at sælge. — Det andet Punkt omhandles under Nr. 41, hvor der siges: „Udvalgets Fleertal troer at burde anmode Kirke- og Undervisningsmini-

steren om at tage Spørgsmaalet om Afløsning af de Staten og offentlige Stiftelser tilhørende Tiender under nærmere Overveielse.“ Hvad denne Sag angaaer, vil det være mig let at svare, at jeg skal tage den under nærmere Overveielse; men jeg vil tilstaae, at der efterhaanden kommer flere og flere Spørgsmaal, som skulle overveies, og flere og flere Sager, som skulle afgjøres, saaledes at jeg har en vis Lyst til, at gjøre ærede Medlemmer opmærksomme paa, at de heller ikke maae forlange for Meget af Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Det er isørigt naturligt, at naar det høie Things Udvalg eller Fleertallet deri henleder en Ministers Opmærksomhed paa en saadan Sag, bliver den ogsaa gjort til Gjenstand for Overveielse af Ministeren, og jeg skal gjøre den til Gjenstand for en grundig Overveielse. Jeg skal heller ikke sige her strax at udtale, hvorledes jeg efter foreløbig at have kastet et Blik paa disse Forhold egentlig betragter Sagen. Jeg vil da sige, at den almindelige Forskjærlighed, man har for Tiender, fordi det er en særdeles godt begrundet, med udmærket Prioritet udflyret Eiendoms-gjenstand, har jeg egentlig ikke. Jeg er af den Mening, at, naar man hører sig fornøstigt ad med sine Penge, kan man godt faae dem sat sikkert ud; og jeg har desuden en vis Utilbøielighed til den Slags Indtægter, som man skal trække sammen fra mange forskjellige Steder og i mange smaa Portioner. Jeg troer desuden, at der er den Ubehagelighed ved Tienden, at man ikke kan formaae Tiendeyderne, som ere berettigede til at levere Korn i Skjappen, til at bekvemme sig til at levere Kornet efter Capitelstart, hvad der vilde simplificere overordentlig meget, og der er noget Kjedsommeligt ved de evige Smaakæblerier, som ville opstaae, hvor der er Tale om at kassere Korn, eller at afgjøre, hvorvidt der er godt eller stibt Maal eller ikke. At dette medfører, at jeg net ikke har nogen videre Tilbøielighed til at conservere denne Slags Afgifter, men ved Siden deraf har jeg følt, at